

Τμήμα της κατοικίας Καραβιώτη
από την Καλλικράτεια

συνεργάστηκαν:

για την έκθεση στη ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

- ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΘΡΑΚΙΚΩΝ
- ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ (ΠΟΘΣ)
- ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
- ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (LEMM)
- ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

για την έκθεση στην ΚΟΜΟΤΗΝΗ

- ΠΟΘΣ
- ΛΕΜΜ
- ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
- ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
- ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΙΜΒΡΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙ-
- ΤΩΝ ΤΕΝΕΔΙΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΘΡΑΚΙΩΤΩΝ
- (ΙΚΤΑΘ)
- ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Χορηγοί:

Υ.ΜΑ.Θ, Δήμος Θεσσαλονίκης, Δ.Π.Θ., Δήμος
Κομοτηνής, ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε.
Ίδρυμα Χ.Κ. Κεραμέως, Νομαρχία Ροδόπης,
Νομαρχία Έβρου, ΜΑΚΙΟΣ Α.Ε.

TSANTALI

Χάρτης της Οθωμανικής Θράκης

ΚΕΙΜΗΛΙΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΘΡΑΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΡΩΜΥΛΙΑ

1922 - 1992, 70 χρόνια από τότε ...

Κόσμημα από τον Σκοπό Σαράντα Εκκλησιών

Ο Ξεριζωμός της Τυρολόης

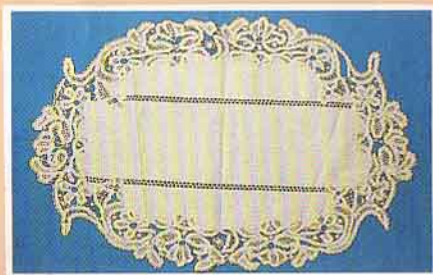
ΟΡΓΑΝΩΣΗ:

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΘΡΑΚΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Η έκθεση αποτελεί φόρο τιμής στην εφετεινή επέτειο συμπλήρωσης 70 χρόνων από την καταστροφή του 1922 και τον ξεριζωμό μεγάλου μέρους του Ελληνισμού από πανάρχαιες προγονικές εστίες. Η Ανατολική Ρωμυλία και η Ανατολική Θράκη, κοιτίδες άνθησης του Ελληνισμού για χιλιάδες χρόνια, υπέφεραν τα πάνδεινα, όσο ίσως κανένα άλλο κομμάτι του, τόσο από τους Βούλγαρους (σε μια έμπρακτη πρώτη εφαρμογή των πανσλαβιστικών σχεδίων της Ρωσίας), όσο και από τους Τούρκους. Οι Ανατολικοθρακιώτες και οι Ανατολικορωμυλιώτες βιώνουν μια αβάσταχτη καταπίεση και αλλεπάλληλες διώξεις με κορύφωση, τους διωγμούς του 1906, 1914 και την προσφυγιά του 1922, επακόλουθο της συνθήκης της Λωζάνης για ανταλλαγή των πληθυσμών.

Οι πρόσφυγες της Θράκης εγκαταστάθηκαν σε ολόκληρη την Ελλαδική επικράτεια και κύρια στην Δυτική Θράκη και τη Μακεδονία. Ρίζωσαν σε αστικά κέντρα, δημιουργώντας προσφυγικές συνοικίες (όπως π.χ. στη Θεσσαλονίκη, Σαραντα Εκκλησιές, Βάρνα κ.λπ.) και δημιούργησαν πολλούς

Κέντημα από την Α. Θράκη

νέους οικισμούς που όλοι τους φέρνουν τα θρακιώτικα ονόματά τους (Νέα Ραιδεστός, Νέος Σκοπός, Νέα Καλλικράτεια, Νέα Ορεστιάδα και πάμπολλα άλλα). Συγκατοίκησαν αδελφικά με εντόπιους Έλληνες σε πόλεις και χωριά κάνοντας έντονη την ανώτερη πολιτιστική, παιδευτική, οικονομική και πνευματική τους παρουσία. Έφεραν μαζί τους ελάχιστα υπάρχοντα, αλλά ακέραιο τον πανάρχαιο πολιτισμικό πλούτο της ψυχής τους που εκφράσθηκε και εκφράζεται σε μια συνεχή και κατά κανόνα αθόρυβη προσφορά στο Έθνος.

Στα περίφημα θρακιώτικα κάρα που τους μετέφεραν, οι πρόσφυγες μπόρεσαν και περιέσωσαν λίγα πράγματα από το βίός τους, τα απαραίτητα για το μεγάλο ταξίδι, τα πιο αγαπητά και ακόμη, όσοι τυχεροί το κατάφεραν, τα πιο πολύτιμα. Ό,τι παρουσιάζεται στην έκθεση αυτή μπορεί να θεωρηθεί σαν μια απλή αναφορά στον ανεξερεύνητο πλούτο των κειμηλίων από την Ανατολική Θράκη και την Ανατολική Ρουμυλία. Μια αφορμή για να

ξυπνήσουν θύμησης και ίσως συνειδήσεις.

Η συγκέντρωση του υλικού απετέλεσε μια ιδιαίτερη κοπιαστική ερευνητική εργασία για τα μέλη της ΠΟΘΣ και το προσωπικό του LEMM δεδομένου ότι πρόκειται στο σύνολο του σχεδόν για αδημοσίευτο και άγνωστο υλικό που βρίσκεται στα χέρια μεγάλου αριθμού ιδιωτών, κατάσπαρτο σε διάφορα μέρη της χώρας.

**Ασημένια στέφανα γάμου (1889)
από την Αγία Παρασκευή**

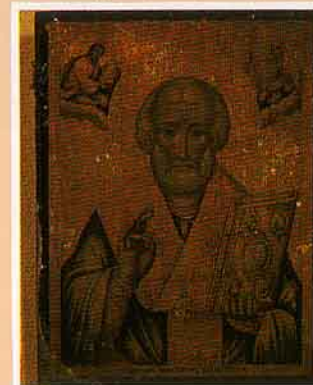
Τα αντικείμενα της έκθεσης ανήκουν στην πλειονότητά τους σε επώνυμες οικογένειες και προέρχονται από συγκεκριμένους τόπους. Εκτίθενται, θρησκευτικά κειμήλια, εικόνες από διάφορα μέρη, έγγραφα, χάρτες, βιβλία, σφραγίδες, διάφορα έντυπα που αποδεικνύουν το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης και κοινωνικής οργάνωσης. Επίσης κοσμήματα και τιμαλφή μεγάλης αξίας που ανήκουν σε επώνυμες προσφυγικές οικογένειες.

**Σκουφάκι βάφτισης του Ε. Δεινόπουλου
από τον Σκοπό**

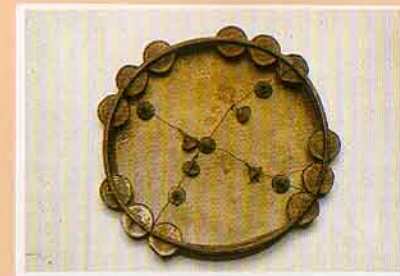
Καθημερινά γεγονότα από τον διεθνή περίγυρο μας προσεγγίνουν σε μια σκληρή πραγματικότητα που δείχνει ότι ήδη έχουμε χάσει πολύτιμο χρόνο στην διεκδίκηση και προάσπιση των εθνικών μας θεμάτων. Στα μαύρα χρόνια της σκλαβιάς που έζησε η Θράκη και ιδιαίτερα στην άγνωστη για τους πολλούς περίοδο του Θρακιού

αγώνα παράλληλου με τον Μακεδονικό, την φλόγα του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας κράτησαν άσβεστη η εκκλησία και οι πολιτιστικοί σύλλογοι. Οι πολιτιστικοί σύλλογοι και σήμερα αγωνίζονται αθόρυβα, ενώνοντας και ξεσηκώνοντας, όταν χρειάζεται, τον Ελληνισμό, όπου γης, διεκδικώντας τα δίκαια της πατρίδας και κρατώντας άσβε-

**Φορητή εικόνα του Αγίου Νικολάου
από την Αδριανούπολη**

στη τη φλόγα της παράδοσης και της ιστορικής μνήμης. Η έκθεση αυτή αποτελεί για την ΠΟΘΣ, που μόλις φέτος ιδρύθηκε, την πρώτη της μεγάλη δημόσια εκδήλωση, από την οποία προσδοκά καταλυτικά αποτελέσματα στην έκφραση έμπρακτου ενδιαφέροντος από άτομα, φορείς και πολι-

Θρακιώτικο ντέφι

τεία για τα εθνικά μας θέματα που σχετίζονται με τον Ελληνισμό της Θράκης, της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και Τενέδου.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΘΡΑΚΙΚΩΝ
ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ (ΠΟΘΣ)

Πλατεία Ναυαρίνου 18, 54622 Θεσσαλονίκη
Τηλ. (031) 227.951, 273.766, 241.696